

Årsberetning 2024 Aarhus Retshjælp

Aarhus Retshjælps lokaler er beliggende på Vester Allé 8C i Aarhus C. Retshjælpen har følgende ugentlige åbningstider:

Tirsdag:	16.00-19.00
Onsdag:	13.00-16.00
	16.00-19.00 (udlændingevagten)
Torsdag:	11.00-16.00
Fredag:	10.00-13.00

Uden for åbningstiden yder retshjælpen telefonisk rådgivning fra kl. 11.30-12.30 tirsdag, onsdag og torsdag samt tirsdag aften fra kl. 17.30-18.30.

Retshjælpens personale i 2023:

1 daglig leder – 30 timer ugentligt
1 souschef – 23 timer ugentligt
1 timelønnet jurist og supervisor (udlændingevagten)
2 fleksjobbere og 1 timelønnet studentermedhjælper i receptionen
17 rådgivere

Retshjælpens styrelse er ved udgangen af 2023 således sammensat:

- Adam Langwadt, cand.jur. Formand
- Karen Thegen, Byretspræsident ved retten i Aarhus
- Hans Henrik Edlund, professor ved Aarhus Universitet
- Claus Emil Johansen, advokat (H)
- Malene Pedersen, cand.jur.
- Christian Lauridsen, stud.jur.
- Mohammed Mroue, cand.jur., suppleant for medlemmet for de færdiguddannede rådgivere
- Anton Marcello Engelbrecht, suppleant for medlemmet for de studerende rådgivere

Styrelsen i Aarhus Retshjælp har på et møde i oktober 2022 truffet beslutning om at iværksætte en forsøgsordning, under hvilken retshjælpens rådgivere ville blive aflønnet. Målet med ordningen var at styrke fastholdelse og ikke mindst rekrutteringen af rådgivere. Denne ordning blev stoppet i 2023 på baggrund af Civilstyrelsens afslag på at fortsætte ordningen i bevillingen for 2023.

Fokus i 2023 har i Aarhus Retshjælp været rekruttering af rådgivere og oprette stabilitet generelt i forhold til retshjælpens personale og opgavevaretagelse.

Pr. 1. marts 2023 startede ny daglig leder i retshjælpen. Den daglige leder har haft stort fokus på rekruttering af nye rådgivere, og efter det første halve år er det lykkedes at rekruttere flere rådgivere, som ligeledes har gjort det muligt at genåbne flere åbningstider i retshjælpen, som midlertidigt havde været lukket grundet manglen på rådgivere. Ansøgning om genudvidelsen af åbningstiderne blev imødekommet af Civilstyrelsen i september 2023. Det skal hertil bemærkes, at souschefen har været sygemeldt gennem det meste af 2023, og at der først fra juni er ansat en rådgiver til at varetage nogle af de ekstra opgaver. Der er derfor i en periode ydet en ekstraordinær indsats som følge af begrænsede ledelsesressourcer.

I året er der arbejdet målrettet på at få genetableret både driften og flere tiltag til tiltrækning, oplæring og fastholdelse af rådgivere, med fokus på at nå tilbage til "før corona" tilstande. Det betyder samtidig, at der også er afholdt en række udgifter, herunder bl.a. til oplægsholdere, som af naturlige årsager ikke har været afholdt i året før. Dette har været nødvendige udgifter for at kunne genetablere store dele af retshjælpens drift og organisation.

I receptionen er der i 2023 ansat 3 nye receptionister, som følge af naturlig afgang. Der er dermed ansat 2 i fleksjob på henholdsvis 4 timer og 15 timer ugentligt, samt en timelønnet jurastuderende på 4 timer ugentligt. Receptionisterne har en uundværlig funktion, da de tager imod klienter og varetager en lang række administrative opgaver i retshjælpen. Det har dermed haft stor betydning for den organisatoriske stabilitet og sammenhængskraft, at der nu er etableret et stabilt og velfungerende team i receptionen.

Der er fortsat hård konkurrence om de jurastuderende til frivillige stillinger, hvor der især konkurreres med de mange lønnede studenterjobs i private og offentlige virksomheder. Retshjælpsinstitutionerne har vanskeligt ved at konkurrere med lønnen, og derfor har Aarhus Retshjælp i forbindelse med rekrutteringsstrategien arbejdet mere på at fremhæve fordelene ved at have det frivillige job som jurastuderende i retshjælpen, bl.a. ved både faglige og sociale arrangementer.

Som tidligere år er der i 2023 sket en naturlig afgang af rådgivere i Aarhus Retshjælp, når kandidatgraden er opnået eller de studerende skal på udveksling i udlandet. Det er i løbet af 2023 erfaret, at flere studerende fortsat har lyst til at vende tilbage til retshjælpen efter et udlandsophold, og at der også er færdiguddannede jurister, som har lyst til at fortsætte som frivillig rådgiver ved siden af et lønnet job, så længe retshjælpens åbningstider er foreneligt hermed.

I løbet af 2023 har retshjælpen tilrettelagt en strategi og afprøvet nye muligheder for styrket rekruttering af frivillige rådgivere, hvilket primært har omfattet:

- Omdeling af flyers på juridisk institut på Aarhus Universitet.
- Frivillige rådgivere fungerer som "ambassadører" for det frivillige arbejde i retshjælpen, og udbreder flyers samt tager potentielle rådgivere med til retshjælpen.
- Opslag på forskellige medier; herunder Facebook, LinkedIn, Advojob og flyers.
- Opslag på frivilligjob.dk
- På hjemmesiden er det fortsat muligt via en "Bliv rådgiver"- knap at ansøge direkte.

- Netværk med øvrige retshjælpe i Aarhus, hvor der bl.a. udveksles erfaringer og inspiration omkring rekruttering af frivillige rådgivere
- Faglige oplæg i retshjælpen og besøg i Fogedretten, som også medvirker til at tiltrække frivillige rådgivere.
- Alle frivillige rådgivere får et ansættelsesbevis, som bevis for deres arbejde i retshjælpen og beskrivelse af opgaven som frivillig rådgiver.
- Samarbejde med jobcentret i Aarhus Kommune, hvor der i 2023 er rekrutteret 2 rådgivere fra, herunder færdiguddannede jurister, som er jobsøgende ved siden af jobbet som frivillig rådgiver.

Der har løbende i 2023 været et fokus på nye muligheder for rekruttering af rådgivere, hvor der også arbejdes på at lave mere målrettede stillingsopslag for telefonrådgivning og personlig rådgivning. Herudover er der fokus på at kunne rekruttere pensionerede jurister, som frivillige rådgivere og til at kunne bistå med supervision.

Hertil kommer, at der i receptionen nu er ansat en timelønnet receptionist, som er jurastuderende på 3. semester, og som dermed forventes at kunne indgå som frivillig rådgiver, når hun er på 5. semester. Derved er der en oplagt mulighed for at rekruttere frivillige rådgivere, som går fra én funktion til en anden.

Supplerende skal det bemærkes, at der løbende kommer ansøgninger og henvendelser fra jurastuderende på baggrund af opslaget på retshjælpens hjemmeside. Ved disse henvendelser arbejdes der med en hurtig tilbagevenden og indkaldelse til samtale, da det erfaringsmæssigt har vist sig at være positivt at kunne tilbyde ansættelsesstart hurtigt.

Retshjælpen har kun i begrænset omfang kontaktoplysninger til tidligere rådgivere, men gør en indsats for kunne fastholde de studerende efter deres kandidatgrad, også når de har fået fast job.

Der er fortsat et væsentligt større behov, end retshjælpen kan dække på nuværende tidspunkt, på trods af at det er lykkedes at øge rådgiverstaben fra 4 frivillige rådgivere ved udgangen af 2022 til 14 ved udgangen af 2023, hvilket er bedre end vi kunne have turde håbe under de vanskelige konkurrenceforhold der fortsat er på området. Rekruttering og fastholdelse af rådgivere er fortsat være et stort fokusområde, da der stadig er langt op til de ca. 30-40 rådgivere der har været i huset tidligere.

Vi oplever at væsentligt færre går forgæves, og at der er stort behov for trin 2 sager. Det er en løbende prioritering af ressourcer, og det prioriteres højt at rådgive de klienter, der kommer ind ad døren, hvorfor der ikke i alle situationer er tilstrækkeligt med ressourcer til at behandle trin 2 sager. Samtidig er der ugenligt op til 15 henvendelser i receptionen, som også henvises til hjælp ved andre organisationer og myndigheder.

De begrænsede ressourcer og stigningen i antallet af henvendelser har samtidig betydet, at andre projekter har været sat i bero eller har været prioriteret mindre, da der ikke har været tid og ressourcer til dette. Det er forventningen, at nogle af disse projekter opstartes og realiseres i 2024. Det gælder bl.a. flere faglige oplæg, udarbejdelse af procedure for bedre

kvalitetssikring samt udvikling af juridisk rådgivning indenfor aktuelle fagområder, som frivillige rådgivere kan ”specialisere” sig indenfor.

Herudover vil retshjælpen fortsætte med at udvikle netværket til øvrige retshjælpe med henblik på at styrke faglig sparring, rekruttering og udbredelse af retshjælpens arbejde.

I 2024 har retshjælpen yderligere fokus på styrkelse af frivilligindsatsen, herunder udarbejdelse af program for onboarding af frivillige og styrkelse af rekruttering og fastholdelse af frivillige rådgivere. Samtidig vil retshjælpen undersøge mulighederne for at kunne tilbyde hjælp til ansøgninger om fri proces, da der opleves en stor efterspørgsel fra borgerne til dette.

Rådgivningen

De udlændingeretlige henvendelser er generelt ressourcekrævende, hvorfor det også af den grund er en stor fordel såvel for retshjælpen som for vores klienter, at vi har en specialiseret ugentlig åbningstid på dette område. Således er det en tvingende nødvendighed, at vi så vidt muligt fastholder den ugentlige vagt på dette område, hvor der er rådgivere med særligt kendskab til udlændingeret og en erfaren supervisor. I 2023 har der været tilstrækkeligt med frivillige rådgivere tilknyttet udlændingevagten, som tæller minimum 4 frivillige rådgivere samt den fast tilknyttede timelønnede jurist, som også fungerer som supervisor indenfor det faglige område.

Med henblik på optimal vidensdeling omkring kompleksiteten i udlændingeretten huser retshjælpen fire gange årligt en koordinerende udlændingegruppe, som ud over Aarhus Retshjælp består af advokater med speciale i udlændingeret, herunder Dansk Flygtningehjælp samt Gellerupparkens Retshjælp.